

Vai pensijā saņemam nopelnīto?

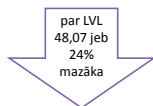
16.04.2014.

- Katram ir tiesības saņemt tādu pensiju, kādu tas ir nopelnījis ar savām sociālajām iemaksām un darba stāžu

Jānis

(darba stāžs 35 gadi 7 mēneši 16 dienas)

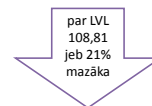
• Pensionējoties 2009.gadā	• Pensionējoties 2011.gadā
• pensijas apmērs LVL 201,10	• pensijas apmērs LVL 153,03

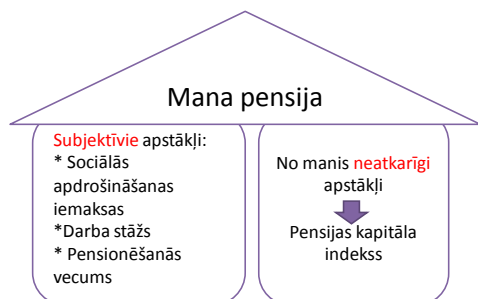
Rita

(darba stāžs 44 gadi 5 mēneši 23 dienas)

• Pensionējoties 2009.gadā	• Pensionējoties 2011.gadā
• pensijas apmērs LVL 517,32	• pensijas apmērs LVL 408,51

Kā veidojas manas pensijas apmērs?

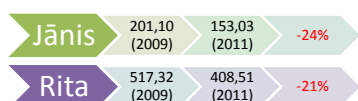
Kas ir kas?

- Pensijas kapitāla indekss (apdrošināšanas iemaksu algas indekss)

NAV

- Ikgadējā pensiju indeksācija

- **Kāpēc** Jānim un Ritai pensijas apmērs atšķiras atkarībā **no pensionēšanās gada?**

Gads	Kapitāla indekss
1997	1,03
1998	1,12
1999	1,117
2000	1,069
2001	1,0835
2002	1,0453
2003	1,1645
2004	1,1754
2005	1,1712
2006	1,2333
2007	1,3593
2008	1,3106
2009	0,9622
2010	0,7978
2011	0,9945
2012	1,0618
2013	1,0758

NB!
Kapitāla indeksa piemērošanas princips – pensionējoties piemēro iepriekšējā gadā aprēķināto kapitāla indeksu

Ekonomiskās izaugsmes gadi

Finanšu krīzes gadi

Cik daudz cilvēkus ietekmējis negatīvais kapitāla indekss?

- negatīvo indeksu piemērošanas tiešā veidā ir cietuši pensionāri, kas ir pensionējušies 2010., 2011. un 2012.gadā, kopā tas ir
- Kopā (2010.-2012.) = **68'019** cilvēki
 - 2010.gadā - 33'348
 - 2011.gadā - 23'166
 - 2012.gadā - 11'505
- 2013.gadā 15'953 cilvēki

Secinājumi

- Negatīva kapitāla indeksa (mazāks par „1”) piemērošana samazina konkrētas personas kopējo pensijas kapitālu un arī pensijas gala apmēru
- Pensionējoties gadā, kad kapitāla indekss ir negatīvs, neatgriezeniski uz visu atlikušo mūžu pensijas apmērs tiek samazināts, bez iespējas to kompensēt vai izlīdzināt nākotnē

Priekšlikumi

- Ja ikgadējais apdrošināšanas iemaksu algas indekss ir mazāks par skaitli „1”, apdrošinātās personas pensijas kapitāls tiek aktualizēts ar indeksu „1”
- Izstrādāt kompensāciju mehānismu tiem pensionāriem, kurus jau ietekmējis negatīvs kapitāla indekss
- Izstrādāt mehānismu, ar ko novērst negatīva kapitāla indeksa ietekmi uz nākotnes pensionāriem